

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES POSTBUS 1992, 6201 BZ MAASTRICHT

Aan de dames en heren
Leden van de Gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

WWW.GEMEENTEMAASRICHT.NL

ONDERWERP
Uitvoeringsbesluit Beschut werk
Maastricht-Heuvelland 2016-2018

DATUM
18 juni 2015

BIJLAGEN
-

BEHANDELD DOOR
L. Kessels

DOORKIESNUMMER
043 350 46 82

ONZE REFERENTIE
2015-21316

E-MAILADRES
lea.kessels@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte leden van de Raad,

In de nieuwe visie van de gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland gaan mensen werken naar vermogen en doen zij dat bij voorkeur bij werkgevers in reguliere banen: **MAASTRICHT-HEUVELLAND WERKT NAAR VERMOGEN**. Economische onafhankelijkheid is hierbij het primaire doel. Wanneer dat niet lukt en/of regulier werk nog niet tot de mogelijkheden behoort, werken mensen naar vermogen in andere vormen van werk (gesubsidieerd werk, werken met behoud van uitkering, tegenprestatie, beschut werk, dagbesteding). Zij doen dat in de wijken en kernen van de regio Maastricht-Heuvelland in het beheer van de openbare ruimte, bij maatschappelijke organisaties, bij verenigingen etc. Op die manier worden zij in staat gesteld om ervaring op te doen en zich verder te ontwikkelen. Ook kan op deze manier een koppeling gemaakt worden met andere beleidsvelden (zoals de Wmo). Dit soort initiatieven dragen bij aan burgerkracht.

De Participatiewet beoogt de gemeenten het instrument in handen te geven om mensen naar werk toe te leiden en hiermee problemen die in gezinnen spelen op te lossen dan wel te voorkomen: immers, met werken verwerven mensen kans op economische onafhankelijkheid, kunnen ze in eigen levensonderhoud voorzien, nemen ze deel aan sociale verbanden en zijn ze in staat financiële vraagstukken beter het hoofd te bieden. Ook flankerende instrumenten van de Participatiewet, zoals minimabeleid, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening, kunnen er toe bijdragen dat mensen makkelijker naar werk toe kunnen worden geleid en dus minder beroep hoeven te doen op voorzieningen in het sociale domein.

Gemeenten krijgen met de Participatiewet ook de mogelijkheid om de participatievoorziening beschut werk (hierna te noemen: beschut werk nieuw)¹ in te zetten. Beschut werk nieuw is bedoeld voor mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding en aanpassing van de werkplek nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever verwacht mag worden dat hij deze mensen in dienst neemt. Bepalend of iemand voor beschut werk nieuw in aanmerking komt, is dus niet zo zeer de productiecapaciteit, (vertaald in loonwaarde), maar de begeleidingsbehoefte van de kandidaat. Het gaat om een breed scala aan aanpassingen,

¹ De term beschut werk nieuw is gekozen om een duidelijk onderscheid aan te brengen met het beschut werken zoals dat in de Wsw gehanteerd wordt.

DATUM
18 juni

bijvoorbeeld fysieke aanpassingen aan de werkplek of de werkomgeving, een uitsplitsing van taken of aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur, etc.

De portefeuillehouders Participatiewet Maastricht-Heuvelland hebben in november 2014 geconcludeerd dat het niet wenselijk is om het instrument beschut werk nieuw, zoals bedoeld in de Participatiewet, in te zetten. Aan de inzet van dit instrument zitten namelijk een aantal wezenlijke consequenties vast:

- Voor een klein deel van de mensen van de doelgroep Participatiewet wordt een 'loongarantie' geboden, zonder dat duidelijk wordt waarom dit wel voor de deze groep geldt en niet voor anderen die behoren tot de doelgroep Participatiewet. Daardoor ontstaat er rechtsongelijkheid, die nog problematischer wordt, gezien er mensen zijn die in het kader van de Wmo arbeidsmatige dagbesteding verrichten. Mensen met vergelijkbare problematiek verrichten dus dezelfde activiteiten, waarbij degenen met een indicatie 'dagbesteding' dit met behoud van uitkering doen, terwijl de persoon met een indicatie 'beschut werk nieuw' hiervoor tenminste het wettelijk minimumloon ontvangt.
- Voorts wordt voor een groep mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een dienstverband mogelijk gemaakt, maar is deze mogelijkheid voor een grotere groep met een kleinere afstand niet beschikbaar, terwijl deze groep daar waarschijnlijk meer baat bij heeft.
- Bovendien betekent het betalen van wettelijk minimumloon aan degene met een indicatie 'beschut werk nieuw' dat structureel een aanzienlijk deel van het Participatiebudget (begeleidingskosten) en Inkomensdeel (loonkostensubsidie) wordt uitgeven aan een kleine, vaste groep van mensen, wat ten koste gaat van tijdelijke ondersteuning van een groot aantal mensen die ook tot de doelgroep van de Participatiewet behoort.

Uitgangspunt van de gemeenten in Maastricht-Heuvelland is zo veel mogelijk mensen te ondersteunen om naar vermogen te kunnen werken en participeren in de maatschappij. Daarbij hebben gemeenten de keuze om beschut werk nieuw in te zetten. De gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland kiezen er voor beschut werk nieuw niet in te zetten, maar aan de kwetsbare groep mensen met een grote begeleidingsbehoefte, voor wie het Rijk de participatievoorziening beschut werk nieuw heeft bedacht, wel een passend alternatief te bieden met perspectief op participatie. Dit, op een wijze die meer maatwerk mogelijk maakt en waarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van de infrastructuur die aanwezig is. Deze aanpak wordt de Maastricht-Heuvelland aanpak genoemd.

De Maastricht-Heuvelland aanpak komt in plaats van de voorziening beschut werk nieuw en is gelimiteerd in omvang, analoog aan de aantallen die door het Rijk zijn bepaald voor de opbouw van beschut werk nieuw. Daarbij wordt landelijk uitgegaan van structureel 30.000 plekken beschut werk nieuw in 2040. Voor Maastricht-Heuvelland betekent dit c.a. 12 plekken in 2015 en in 2040 450 plekken structureel. In het onderstaande overzicht is het volume beschut werk nieuw voor de komende jaren toegerekend naar de gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland.

DATUM
18 juni

volume beschut werk nieuwe stijl (fte)	2015	2016	2017	2018	structureel
landelijk	800	2.500	4.200	5.800	30.000
Eijsden-Margraten	0,8	2,5	4,2	5,8	30
Gulpen-Wittem	0,8	2,5	4,2	5,8	30
Maastricht	8,0	25,0	42,0	58,0	300
Meerssen	0,8	2,5	4,2	5,8	30
Vaals	0,8	2,5	4,2	5,8	30
Valkenburg a/d Geul	0,8	2,5	4,2	5,8	30
totaal Maastricht- Heuvelland	12	37,5	63	87	450

Middels het Maastricht-Heuvelland alternatief worden mensen ondersteund om toch actief aan de samenleving deel te kunnen nemen. Bij voorkeur via betaald werk in het bedrijfsleven, zo nodig met inzet van loonkostensubsidie en tijdelijke ondersteuningsvormen zoals jobcoaching en scholing. Echter, realistisch gezien zal deze mogelijkheid maar voor een klein aantal mensen zijn weggelegd. Daarom krijgen zij ook perspectief op duurzame zinvolle maatschappelijke participatie, bijvoorbeeld middels vrijwilligerswerk.

Via de bestaande (praktijk)diagnose, met eventueel aanvullende diagnostiek, wordt vastgesteld of iemand intensieve, structurele begeleiding nodig heeft om te kunnen participeren. Als dat het geval is, dan krijgt de kandidaat gedurende 6 maanden ondersteuning om te komen tot plaatsing. Hierbij zijn er 3 alternatieven:

1. Zinvolle maatschappelijke participatie / dagbestedingsactiviteiten bij maatschappelijke organisaties in de regio. Het gaat daarbij om het organiseren van plekken bij bestaande, vaak gemeentelijk gesubsidieerde organisaties. Het kan zowel organisaties betreffen die actief zijn in de wijkaanpak, als bestaande vrijwilligersplekken die vaak via vrijwilligerscentrales en soortgelijke initiatieven ingevuld worden. Concreet gaat het om de "voorraad" participatieplaatsen, vrijwilligersplekken en sociale activeringsplekken voor jongeren die nu ook al door de consulenten van sociale zaken worden ingezet. Deze worden dus ook voor de onderhavige doelgroep ingezet.
2. Een aparte vorm van social return wordt uitgewerkt, vooral ten aanzien van de inkoop van maatschappelijke ondersteuning in het kader van Wmo. Organisaties die activiteiten verrichten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning hebben vaak de expertise in huis om intensieve begeleiding te bieden. Door een aparte vorm van social return op te nemen in de contracten die worden afgesloten, kunnen zij hun expertise als extra gunningcriterium inzetten en daarmee aan hun social return verplichting voldoen zonder dat zij zelf personen in dienst hoeven te nemen. Uiteraard wordt naar aanleiding van deze ontwikkeling de social return paragraaf die de gemeenten hanteren, aangepast.
3. Arbeidsmatige dagbesteding. Door te experimenteren wordt onderzocht of arbeidsmatige dagbesteding voor mensen met een intensieve ondersteuningsvraag leidt tot meer zelfredzaamheid. Een verhoogde zelfredzaamheid kan uiteindelijk leiden tot uitstroom uit de Wmo en (ondersteuning gericht op) arbeidsparticipatie. De komende jaren wordt met deze aanpak geëxperimenteerd en met een drietal partijen (MTB met haar infrastructuur en expertise gericht op arbeidsparticipatie en 2 andere partijen die meer expertise in zorggerelateerde dienstverlening,

DATUM
18 juni

begeleiding en activering hebben) worden afspraken gemaakt over inzet, doel en randvoorwaarden van dit experiment.

Mocht het na 6 maanden nog niet gelukt zijn om mensen in één van de drie alternatieven te plaatsen, dan wordt een tijdelijk dienstverband bij de uitvoeringsorganisatie aangeboden. Via een detachingsconstructie worden mensen dan zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers geplaatst. Bij het aanbieden van de tijdelijke dienstverbanden wordt uiteraard rekening gehouden met de bepalingen van de Wet Werk en Zekerheid (duur maximaal twee jaar).

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat met het inzetten van de Maastricht-Heuvelland aanpak, geen plekken beschut werk nieuw worden ingevuld. Het aantal alternatieve plekken dat wordt gecreëerd in de Maastricht-Heuvelland aanpak is gelimiteerd op het aantal plekken beschut werk nieuw zoals in bovenstaand schema wordt aangegeven.

Ik verwacht u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd, maar ben gaarne bereid u desgewenst nader te informeren.

Met vriendelijke groet,

André Willems,
Wethouder Sociale Zaken, Ouderenbeleid, Stadsbeheer, Sport & Recreatie.